

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 33/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om genomförande av vissa bestämmelser i beslutet om Europol samt till vissa lagar som har sam- band med den

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 15 juni 2010 en proposition med förslag till lag om genomförande av vissa bestämmelser i beslutet om Europol samt till vissa lagar som har samband med den (RP 81/2010 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

- överinspektör Silja Hallenberg, inrikesministeriet
- direktör för internationella frågor och EU-frågor Erkki Hämmäläinen, inrikesministeriet
- polisöverinspektör Markku Ryymin, Polisstyrelsen
- brottsbekämpningschef Sami Rakshit, Tullstyrelsen.

Sakkunniga

Utskottet har hört

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av

- finansministeriet
- dataombudsmannen
- centralkriminalpolisen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en lag om genomförande av vissa bestämmelser i beslutet om Europol. Genom lagen genomförs de bestämmelser i rådets beslut om inrättande av Europeiska polisbyrå (Europol) som kräver nationell lagstiftning. Där ska ingå bestämmelser om en nationell enhet och nationella tillsynsmyndigheter i Finland och om informationsbehandling och om utlämnande av uppgifter. Dessutom föreslås nödvändiga ändringar i tullagen och lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.

Eftersom konventionen om upprättandet av en europeisk polisbyrå inte längre har rättsverkin-
ningar i Finland från den 1 januari 2010 föreslås

lagen om godkännande av vissa bestämmelser i konventionen om upprättandet av en europeisk polisbyrå samt i det protokoll om Europeiska gemenskapernas domstols behörighet som ansluter sig till den bli upphävd, liksom också de lagar som gäller sättande i kraft av de tre protokoll som kompletterar konventionen.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa, men samtidigt som de ändringar som görs i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet och vissa lagar som har samband med den.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Allmänt

Europeiska unionens råds beslut om inrättande av Europeiska polisbyrån (2009/371/RIF) ändrar inte Europolns grundläggande karaktär. Utom att den rättsliga grunden får en annan juridisk form ska styrningen och förvaltningen av Europol ses över. Dessutom blir Europol ett EU-organ och får en ny finansiell modell. Medlemsstaterna har medfinansierat Europol med bidrag som räknats ut direkt enligt bruttonationalprodukten. Genom beslut av rådet ska Europol inte längre finansieras med nationella bidrag utan direkt från unionens budget.

Europaparlamentet får en mer framskjuten position genom ändringen. De viktigaste förändringarna i verksamheten är att Europolns mandat utvidgas, reglerna för informationshantering ses över och nya bestämmelser införs om inrättande av databaser. Dessutom ska medlemsstaterna få direkt tillgång till uppgifter i Europolns databaser.

Centralkriminalpolisen ska fortsatt vara Europolns nationella enhet, men den ska ha mera omfattande skyldigheter att förmedla nationella underrättelser och annan information till Europol än enligt Europolkonventionen. Dataombudsmannen ska fortsatt vara den nationella tillsynsmyndighet som avses i beslutet om Europol.

Vidare föreslår regeringen att en del bestämmelser i tullagen (1466/1994) och lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) ska ändras så att de också beaktar bestämmelserna i beslutet om Europol.

Sammanfattningsvis anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Det tillstyrker att lagförslag 2 godkänns utan ändringar och att ikraftträdandebestämmelsen i 12 § i lagförslag 1 ändras så att lagen träder i kraft den 1 juni 2011. Lagförslag 3 föreslås bli förkastat.

Dataskydd och datasäkerhet

Enligt 6 § i lagförslag 1 föreskrivs det om behandling och utlämnande av personuppgifter dessutom i personuppgiftslagen (523/1999), lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003), lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005), tullagen (1466/1994) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Enligt 10 § i lagen om genomförande av vissa bestämmelser i beslutet om Europol har dataombudsmannen rätt att i Europolns nationella enhets lokaler få tillgång till Europolns informationssystem och till de uppgifter om uppgiftsöverföring som registrerats av Europolns nationella enhet.

Förvaltningsutskottet anser att bestämmelserna om dataskydd och datasäkerhet är tillräckliga.

Detaljmotivering

1. Lag om genomförande av vissa bestämmelser i beslutet om Europol

12 §. *Ikraftträdande.* Utskottet föreslår att lagen träder i kraft den 1 juni 2011.

3. Lag om ändring av 39 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet

Regeringen föreslår att 39 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet ändras också i propositionen med förslag till lagar om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet och lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet samt av vissa lagar som har samband med dem (RP 98/2010 rd). Förvaltningsutskottet anser att det är lämpligare att ändra 39 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet i samband med den sistnämnda propositionen och föreslår därför att lagförslag 3 förkastas.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 2 utan ändringar,

godkänner lagförslag 1 enligt propositionen men 12 § med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

förkastar lagförslag 3.

Utskottets ändringsförslag

12 §

(2 och 3 mom. som i RP)

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2011.

Helsingfors den 10 februari 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Antti Rantakangas /cent
vordf. Tapani Mäkinen /saml
medl. Thomas Blomqvist /sv
Maarit Feldt-Ranta /sd
Juha Hakola /saml
Rakel Hiltunen /sd
Heli Järvinen /gröna
Pietari Jääskeläinen /saf

Oiva Kaltiokumpu /cent
Timo V. Korhonen /cent
Outi Mäkelä /saml
Petri Pihlajaniemi /saml
Raimo Piirainen /sd
Lenita Toivakka /saml
Unto Valpas /vänst
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Sivonen.